

FLEXUDDANNELSEN

Arbejdsmarkedsinklusion i stor skala gennem uddannelse

Nyhedsbrev Flexuddannelsen marts 2021

NYHEDSBREV FLEXUDDANNELSEN MÅRTS 2021

Dette nyhedsbrev giver en kort introduktion til den devaluering af Flexuddannelsen, der netop er udkommet, og til tre ny film, der giver forskellige aktørers perspektiv på uddannelsen.

Derudover giver nyhedsbrevet et indblik i, hvordan Glad Fonden og kommunerne i et tæt samarbejde har fået erfaringer med at skabe en smidig overgang fra uddannelse til beskæftigelse.

Om Flexuddannelsen – til nye læsere

Flexuddannelsen er en 2-årig erhvervsrettet forsøgsuddannelse for unge mellem 18-30 år, der gerne vil have mere uddannelse efter afsluttet STU. Uddannelsen er for unge, der lever med autisme, ADHD, generelle indlæringsvanskeligheder, hjerneskader eller andre kognitive handicap.

Der tilbydes uddannelser inden for detail, køkken, grøn service og lager. Flexuddannelsen foregår som virksomhedsforlagt praksislæring, hvor et hold på 7 elever indgår med deres faste faglærer 25 timer om ugen på en virksomhed – heraf 5 timers teoriundervisning.

Ud over den faste faglærer, der er uddannet i branchen, er der til et elevhold tilknyttet en vejleder, der støtter hele vejen rundt om den unge for at få blandt andet transport, det sociale og det helbreds-mæssige til at fungere. Det kræver modenhed at blive uddannet gennem deltagelse i en travl hverdag på en virksomhed, så derfor er et af optagelseskravene, at man er fyldt 18 år afgørende.

Uddannelserne er beskrevet med fælles fagområder, kompetencemål og læringsmål med reference til bekendtgørelser og uddannelsesordninger i eksisterende erhvervsuddannelser. Uddannelses-beskrivelserne danner grundlag for faglærerens samarbejde med virksomheden om elevernes uddannelse og for den løbende vurdering af elevens progression, ligesom de danner grundlag for semesterprøver og den afsluttende eksamen med ekstern censor, som kommer fra en beslægtet erhvervsuddannelse.

Flexuddannelsen foregår i samarbejde med virksomheder (se evt <https://www.gladuddannelse.dk/virksomheder-flex/>) og er i forsøgsperioden støttet af den A.P. Møllerske Støttefond og medfinansieret af de kommuner, der deltager i forsøgsuddannelsen.

Perspektivet er, at de unge efter afsluttet uddannelse kommer videre i beskæftigelse – fx i fleksjob.

Der blev optaget elever på forsøgsuddannelsen i 2018 og 2019, og Aarhus kommune har valgt at finansiere endnu et hold med start 2020.

DELEVALUERING AF FLEXUDDANNELSEN – KORT FORTALT

Den første devaluering af Flexuddannelsen er netop kommet. På de følgende sider formidles et udsnit af evalueringens indhold og fund. Formålet med devalueringen har dels været at opsamle den viden, som er opnået med Flexuddannelsen, og dels at undersøge, om uddannelsen har skabt værdi for deltagerne. Evalueringen findes i sin helhed på flexuddannelsens hjemmeside:

Her: <https://www.gladuddannelse.dk/flexnyheder/oeget-beskaeftigelsesgrad/>

Der er i projektet udviklet og afprøvet 2 uddannelsesmodeller

Model 1

Den ene model er tilpasset samarbejde med større virksomheder, der kan rumme hold på 7 elever og en faglærer. Her er faglæreren sammen med elevholdet i hele perioden og følger dem i de individuelle praktikker, ligesom en vejleder støtter samarbejdet med elever og faglærer om de spørgsmål, der vedrører elevernes trivsel. I 3. semester indgår en kort individuel praktik i en anden virksomhed, som bidrager til afklaring af den unges arbejdsevne og i 4. semester indgår en længere praktik, som helst skal resultere i et jobtilbud.

Model 2

Den anden model er tilpasset samarbejde med mellemstore virksomheder, der kun har plads til 3-4 elever og en faglærer. I denne model overlader faglæreren i 2. semester eleverne til sidemandsoplæring i uddannelsesvirksomheden (praktik på hold) med tæt opfølgning mellem elev og vejleder, mens faglæreren påbegynder endnu et hold i en anden virksomhed. I 3. semester kommer faglæreren tilbage til holdet. I hele perioden samles 2 hold en dag om ugen til teoriundervisning med faglæreren. Dvs. eleverne opnår over hele uddannelsesforløbet den samme tid med undervisning med faglærer uanset hvilken model, de indgår i. I 4. semester indgår en længere praktik som helst skal resultere i et jobtilbud.

Overordnet konkluderer evalueringen, at uddannelsesmodellerne virker som forventet

Evalueringen konkluderer, at begge uddannelsesmodeller er rummelig og fleksible. På nogle uddannelser er teoriundervisning fx lagt som en time om dagen, mens det på andre uddannelser er samlet på en bestemt ugedag.

I evalueringen citeres en virksomhedsleder på en mellemstor virksomhed for at sige, at han oplevede, at eleverne udviklede meget mere selvstændighed i den periode faglæreren ikke var der permanent. Samtidig citeres en virksomhedsleder i en større virksomhed for at sige, at det han oplever som en styrke ved Flexuddannelsen er, at faglæreren er med i hele forløbet.

Begge modeller bidrager til at eleverne samlet set har rykket sig i den forventede retning fagligt og socialt.

Flexuddannelsen løfter elevernes kompetencer

I løbet af uddannelsen har evaluator fulgt elevernes progression på baggrund af faglærerens vurdering af om eleverne ved semesterprøverne har nået henholdsvis læringsmål på niveau 1, 2 eller 3. Her viser evalueringen at elevernes progression stiger meget i første og andet semester og mindre i 3. semester, hvor eleverne er i en individuel praktik i en ny kontekst uden faglærer. De 39 elever, der gik til eksamen i 2020, bestod alle, hvilket betyder, at de til eksamen demonstrerede, at de på de 2 obligatoriske og det valgfrie fagområde, de var til eksamen i, havde nået læringsmålene på niveau 3, svarende til kompetencemålet.

” Jeg lærer mest, når jeg gør tingene. Når man lærer teori, så kan det godt lyde meget simpelt. Men når man så skal gøre det i virkeligheden, så er det overhovedet ikke simpelt. Det er ligesom at tage et kørekort. Det er også vigtigt at få noget teori og viden. Og så prøve hvordan det er at gøre det i virkeligheden. Hvis man kun lærer at gøre det, så kan det fx godt være svært at snakke om arbejdet. Så kan man tænke ”Hvad mener du, det ord kender jeg slet ikke?”

Flexelev i interview med HBS

Den første årgang elever har i gennemsnit 15 pct. fravær på uddannelsen

Fraværet falder over tid, hvilket dels kan skyldes, at elever med højt fravær er tilbøjelige til at falde fra i starten af uddannelsen.

Frafaldet på Flexuddannelsen er lavere end på sammenlignelige ungdomsuddannelser

Frafald i løbet af hele uddannelsen er 13 pct., hvilket er lavere end for alle sammenlignelige ungdomsuddannelser.

Mere end 80 pct. af eleverne afklares til fleksjob

Af de elever, der har gennemført uddannelsen og fået en afgørelse fra rehabiliteringsteamet, er der 82 pct., der er afklaret til fleksjob, 13 pct. til førtidspension og 5 pct. til ressourceforløb.

Rammer for overgang fra uddannelse til beskæftigelse

Der indgår en række aktiviteter, der skal sikre god overgang til beskæftigelse:

- Afklaring af arbejdsevne og godkendelse til fleksjob i 4. semester.
- En lang praktik, som gerne skal have et jobperspektiv.
- Støtte fra vejlederen i overgang fra uddannelse til job.

De hidtidige erfaringer peger på, at det er muligt at samarbejde med kommunerne om at afklare de unges arbejdsevne som en del af en erhvervsrettet uddannelse og på kortere tid, end det normalt tager i kommunerne.

” De tidligere prøver og evalueringer (herunder også praktikevalueringer) og desuden også de notater, jeg undervejs i uddannelsen har taget omkring hver enkelt elev efter behov, var uundværlige i forhold til dokumentationen af elevernes udvikling og opnåede kompetencer og støttebehov i forbindelse med vores skriv til kommunerne. (...) Det blev her meget tydeligt, hvor vigtigt det er, at dokumentere undervejs. Herunder også hvor vigtigt det er at nedskrive elevens egne ord i forskellige sammenhænge, da det giver eleven en tydelig stemme i den endelige dokumentation.”

Vejleder i logbog

Flexuddannelsen øger beskæftigelsen umiddelbart efter endt uddannelse

Målt på beskæftigelse tre måneder efter endt uddannelse, har de elever, der har gennemført Flexuddannelsen, efter uddannelsen sammenlignet med en kontrolgruppe - 70 pct. større sandsynlighed for at være i beskæftigelse, end de ellers ville have haft.

Tegn på at beskæftigelseeffekten bliver større over tid

Sammenlignet med en kontrolgruppe er en langt større andel af eleverne godkendt til fleksjob, end de ville have været i fravær af uddannelsen - dvs. et skridt længere på vejen hen imod fleksjob/beskæftigelse. Det tyder på, at der på længere sigt kan være en større beskæftigelseeffekt af Flexuddannelsen end den korttidseffekt, der er opgjort efter 3 måneder. Dette stemmer også overens med Glad Fondens egne tal, der viser en udvikling fra de 39 pct. der er opgjort i evalueringen ved udgangen af november 2020 til den 15. januar 2021 hvor 56 pct. af eleverne var i job.

Uddannelsesvirksomhederne udtrykker stor tilfredshed med eleverne og samarbejdet

Samtlige uddannelsesvirksomheder siger, at de vil tage imod et nyt hold Flexelever, hvis de blev spurgt. Mere end 80 pct. af uddannelsesvirksomhederne har oplevet, at eleverne i høj eller meget høj grad har udviklet deres sociale, personlige og faglige kompetencer igennem deres forløb hos virksomheden.

” Vi havde måske en idé om, at vi ville kunne ansætte nogle, men vi er faktisk overraskede over, at vi har fundet plads til så mange efter endt forløb. Og hvor dygtige de egentlig er. ”

**Annette Vittrup, HR Senior Partner Diversity, Salling Group
- fra film om virksomhederne i Flexuddannelsen**

” Det har overrasket mig, hvor gode de har været, og hvor meget de gerne vil det her. Og hvor hurtigt de faktisk er til at lære. Jeg kunne godt se, at vi på sigt fik ansat 1-2 af dem.”

**Varehuschef i uddannelsesvirksomhed
- fra film om virksomhederne i Flexuddannelse**

De deltagende kommuner er i høj grad tilfredse med Flexuddannelsen

Hovedkonklusionen er, at de deltagende kommuner i høj grad er tilfredse med Flexuddannelsen, herunder dens indhold, dens evne til at klæde de unge på til arbejdsmarkedet samt det løbende samarbejde med Glad Fonden.

Kommunerne fremhæver, at selve forløbet med fokus på at opbygge kompetencer, repetere og give tryk i læringen er vigtig for målgruppen, og at Flexuddannelsen kommer langt med at kombinere praksislæring med tryk læring. Derudover giver kommunerne udtryk for, at det, at der både er en faglærer og en vejleder er godt for målgruppen. Derudover fremhæver kommunerne de unges fællesskab på hold, som adskiller sig fra afklaringsforløb i individuelle virksomhedspraktikker.

”Elevne har fået så fin en uddannelse, der gør dem i stand til at varetage nogle funktioner ude i virksomhederne. Der er nogle vilde udviklingshistorier. Jeg kan blive helt rørt, når jeg tænker på, hvor nogle af bøgerne kommer fra, og hvor langt de er nået.”

Kommunerepræsentant
- i interview med HBS

” Kombinationen af en vejleder, som jo har meget med, hvad det er for personlige og sociale kompetencer, der er vigtige at få i spil på en arbejdsplads. Men så også det, at der er en faglærer, som kan gå meget målrettet efter de meget erhvervsrettede kompetencer. Den kombination er super god - og den helt rigtige for målgruppen.”

Kommunerepræsentant i film
om kommunerne og Flexuddannelsen

Handlinger der har ført til resultatet

Evalueringen bygger på en programteori, der er udviklet med afsæt i Glad Fondens antagelser om, hvilket indhold, organisering, pædagogisk praksis og samarbejde med andre aktører der skal til for at skabe et godt erhvervsrettet uddannelsesstilbud, der fører til beskæftigelse for unge med kognitive handicap. Antagelser, der er udviklet på baggrund af pædagogisk teori og erfaringer – bl.a. fra STU og tidligere forsøg med erhvervsrettet uddannelse til målgruppen fra 2013-2016.

Ud af 13 centrale indsatser (handling) konkluderer evalueringen, at der er fire centrale indsatser (handling), der især bidrager til resultaterne på kort sigt og lang sigt. Det drejer sig om:

- Praksislæring på virksomheder
- Feedback, evalueringer og prøver
- Fællesskaber i praksis og vejledning
- Teamsamarbejde mellem faglærere og vejleder.

” Det er en kæmpe hjælp, at faglæreren er til stede og hjælper eleverne. Så kunne jeg fokusere på at planlægge de større linjer. Det tætte samarbejde med Glad Fonden har betydet, at det hele er meget gnidningsløst og let. Vi ved, at der er gode rammer for, at eleverne kan lære, og så kan vi fokusere på at lære dem opgaverne.”

Leder på uddannelsesvirksomhed i interview med HBS

OVERSIGT OVER HOLD OG UDDANNELSES- VIRKSOMHEDER PÅ FLEXUDDANNELSEN

 <p>Detail-1, København</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 6 • Uddannelsesvirksomhed: Føtex, Husum • Opstart: Aug. 2018 	 <p>Gastro-1, København</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 7 • Uddannelsesvirksomhed: Compass Group, Panum Institutet • Opstart: Aug. 2018
 <p>Grøn service 1, København</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 7 • Uddannelsesvirksomhed: Københavns Lufthavne • Opstart: Aug. 2018 	 <p>Lager-1, Aarhus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 6 • Uddannelsesvirksomhed: Salling Group nonfood lager • Opstart: Aug. 2018
 <p>Detail-1, Aarhus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 5 • Uddannelsesvirksomhed: Bilka, Tilst • Opstart: Aug. 2018 	 <p>Gastro-1a, Esbjerg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 4 • Uddannelsesvirksomhed: Compass Group, UC Syd • Opstart: Aug. 2018
 <p>Detail-1a, Esbjerg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 3 • Uddannelsesvirksomhed: SuperBrugsen • Opstart: Aug. 2018 	 <p>Gastro-1b, Esbjerg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 3 • Uddannelsesvirksomhed: ECH Park og Rankin Park • Opstart: Jan. 2019
 <p>Detail/lager-1b, Esbjerg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 4 • Uddannelsesvirksomhed: Biltema • Opstart: Jan. 2019 	 <p>Detail-2a, København</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 8 • Uddannelsesvirksomhed: Føtex, Fisketorvet • Opstart: Aug. 2019
 <p>Grøn service 2, København</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 7 • Uddannelsesvirksomhed: Frilandsmuseet • Opstart: Aug. 2019 	 <p>Gastro-2, København</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 8 • Uddannelsesvirksomhed: Madkastellet, Det Gule Hus • Opstart: Aug. 2019
 <p>Detail-2b, København</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 7 • Uddannelsesvirksomhed: Bilka, Ishøj • Opstart: Aug. 2019 	 <p>Grøn service 2, Esbjerg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 9 • Uddannelsesvirksomhed: Gram Slot • Opstart: Aug. 2019
 <p>Detail-2, Aarhus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 7 • Uddannelsesvirksomhed: Bilka, Tilst • Opstart: Aug. 2019 	 <p>Gastro-2, Aarhus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal elever: 4 • Uddannelsesvirksomhed: DinnerDeluxe • Opstart: Aug. 2019

Kilde: Devaluering af Flexuddannelsen, februar 2021

Glad Fondens ønske er, at eleverne med gennemførelse af uddannelsen opnår følgende:

- Læring og handlekompetence – som dokumenteres med bestået eksamen.
- Afklaring af arbejdsevne og støttebehov – så eleverne er afklaret, samtidig med de består eksamen.
- Tilknytning til arbejdsmarkedet – som kan opnås i umiddelbar forlængelse af uddannelsen, fordi afklaring af arbejdsevne er på plads, og eleverne har været i praktik hos virksomheder, der gerne vil ansætte.

Devalueringen dokumenterer, at disse resultater er opnået, som en effekt af Flexuddannelsen.

I februar 2022 udkommer den endelig evaluering, hvor der følges op på ny viden og på de samlede resultater, hvor årgang 2, der afslutter uddannelsen juni 2021, også indgår. Derudover vil den endelige evaluering indeholde en vurdering af de økonomiske konsekvenser af Flexuddannelsen for stat, kommuner og samfundet som helhed.

” Jeg går selvfølgelig bare i gang. Jeg føler mig ikke så afhængig af faglærer mere. I starten havde jeg brug for at få det vist i praksis. Nu er jeg mere selvkørende”.

Flexelev i interview med HBS

” Jeg er 100 pct. sikker på, at jeg kan klare alle opgaverne, og hvis jeg får problemer med en buskrydder – hvis den går i stykker – vil jeg bare spørge. Jeg vil godt kunne gå alene.”

Flexelev i interview med HBS

NY VIDEN I FLEXUDDANNELSEN

Erfaringer med afklaring og overgang til fleksjob i samarbejde med kommuner

Flexuddannelsens koordinationsgruppe har fra projektets start udviklet en model, der kan sikre en direkte overgang fra uddannelsen til beskæftigelse, så de unge har deres kompetencer intakte, når de påbegynder et job. Det har blandt andet medført en forsøgsbekendtgørelse fra Beskæftigelsesministeriet der i forsøgsperioden har gjort det muligt for kommunerne at afvige fra en række regler i LAB-loven. I koordinationsgruppen indgår de tre store samarbejdskommuner Aarhus, Esbjerg og København.

Modellen er afprøvet i et tæt samarbejde mellem kommunerne og Glad Fonden og erfaringer fra den første årgang er opsamlet i et notat, der beskriver modellen og fremhæver en række punkter, der kræver opmærksomhed i en kommende lovgivningsproces.

Modellen lægger op til følgende:

- De unge kommer videre i job umiddelbart efter endt uddannelse, mens kompetencen og rutinen er intakt.
- De unge kan i umiddelbar forlængelse af uddannelsen påbegynde deres arbejdsliv i en virksomhed, de kender og er trykke ved – enten fordi de er uddannet i eller har været i individuel praktik i virksomheden.
- Virksomheden kender den unge – herunder den unges arbejdsintensitet og støttebehov, hvilket øger chancen for, at den unge fastholdes i jobbet.
- Efter uddannelsen og indtil ansættelsen er på plads, kan de unge i 1-2 måneder efter behov få tilbudt følgeskab fra en vejleder, der har fulgt dem gennem uddannelsesforløbet.
- De unge, der ikke kommer direkte videre i job, får tilbudt 3 måneders forstærket følgeskab af en vejleder, der har fulgt dem gennem uddannelsesforløbet. I samarbejde med jobcentret er det primære mål at etablere en virksomhedspraktik med jobperspektiv. Herunder at opbygge en tillidsfuld relation mellem den unge og konsulenten i den kommunale fleksjobenhed, der fremadrettet skal støtte den unge i den første periode som ansat i fleksjob eller i fortsat jobsøgning.

Erfaringer med hjemmeundervisning – og vejledning

Siden 9. december 2020 har eleverne på Flexuddannelsen modtaget hjemmeundervisning – og vejledning, og det er gået over alt forventning. På alle hold er der skabt en tilbagevendende struktur på dagen, som ofte er startet med et fælles virtuelt møde. Her er der gjort faglig og mental status på, hvordan dagen ser ud. Eleverne har fået stillet en opgave, som de hver især er gået videre med efterfølgende. Senere på dagen, er der fulgt op med faglæreren individuelt eller samlet. På de grønne serviceuddannelser har der fx været indlagt øvelser med beskæring af træer og buske og identifikation af planter og buske i praksis. Det betyder at eleverne er kommet ud og efterfølgende har delt deres fund på et virtuelt møde. På køkkenuddannelsen har der blandt andet været fælles madlavning, hvor alle var on-line, mens der blev produceret mad i hvert sit køkken og på detailuddannelsen har der været bygget opstillinger og arbejdet meget med arbejdspladskultur og kommunikation.

I januar var eleverne blevet så fortrolige med undervisning på afstand, at det lykkedes at gennemføre elevernes 3. semesterprøve virtuelt. De mange pædagogiske erfaringer fra forløbet, vil blive samlet til inspiration. Selvom hjemmeundervisningen også har indebåret udvikling af nye kompetencer – blandt andet i forhold til brug af virtuelle medier – kan faglærere og vejledere mærke, at eleverne her brug for snart at komme tilbage til praksisundervisning, så de kan blive klar til eksamen til sommer.

” Det har givet mening for eleverne at arbejde med opgaver dagligt. De er nysgerrige og videbegærlige og nok det allervigtigste – der er noget at stå op til og en opgave der skal løses.”

Faglærer om beskrivelse af hjemmeundervisning

NYHEDER OG KOMMENDE BEGIVENHEDER

I tre nye film præsenterer forældre, virksomheder og kommuner deres erfaringer med Flexuddannelsen:

Forældre til elever på Flexuddannelsen oplever, at forløbet har været en vigtig succes for deres børn efter en skoletid med en række udfordringer. De ser uddannelsen som et unikt, tiltrængt tilbud til de unge, som står med meget få relevante muligheder efter STU. Af hensyn til fremtidens unge ønsker de, at ordningen bliver gjort permanent. [FORÆLDRENE om FLEXUDDANNELSEN 6:22 min](#)

Repræsentanter fra de kommuner, som deltager i Flexuddannelsens forsøgsperiode, konstaterer, at det er en bemærkelsesværdig succes for en gruppe unge, som de hidtil har haft meget svært ved at få videre i uddannelse eller ind på arbejdsmarkedet. I det lys ønsker de ordningen gjort permanent. [KOMMUNERNE om FLEXUDDANNELSEN 6:27 min](#)

Repræsentanter fra virksomheder, som har været med til at afprøve Flexuddannelsen, vurderer forsøget som særdeles vellykket. De fortæller, at de unge gennem uddannelsen har udviklet sig meget både fagligt og personligt, og de ser rigtig gode muligheder for, at de unge kommer videre i job. [VIRKSOMHEDERNE om FLEXUDDANNELSEN 4:48 min](#)

Nyt optag 2021 stadig uvist

På Åbent Samråd den 4. februar 2021 sagde Børne- og Undervisningsministeren, at hun ser spørgsmålet om en overbygningsuddannelse til Den Særligt Tilrettelagte Ungdomsuddannelse forbundet med, at en reform af STU er forhandlet på plads. Den gode nyhed er, at Børne- og Undervisningsministeren annoncerede en forhandling om en erhvervsrettet overbygningsuddannelse. Den dårlige nyhed er, at det skal afvente, at en reform af STU er på plads – og at den forhandling først går i gang på den anden side af Coronanedlukningen.

Glad Fonden arbejder derfor på at kunne udbyde Flexuddannelsen som forsøgsuddannelse fra efteråret 2021, så vi kan holde uddannelsestilbuddet i gang og bidrage med erfaringerne til den kommende lovgivning, der skal sætte rammerne for en fremtidig erhvervsrettet uddannelse til unge, der har afsluttet en STU.

Hvis du er interesseret i at starte på en Flexuddannelse inden for detail eller lager, fra efteråret 2021 så kontakt uddannelseschef: lene.timm@gladfonden.dk og bliv skrevet op på en liste, så får du en mail og mere information, når det er afklaret, om vi får mulighed for at fortsætte. Der vil også komme besked på Glad Fondens [hjemmeside](#) og Flexuddannelsens [facebookside](#).